

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **JUDr. D. C.,** zastoupené Mgr. Luďkem Žambůrkem, advokátem, se sídlem Na Hřebenkách 12, Praha 5, proti žalované: **Česká advokátní komora,** se sídlem Národní 16, Praha 1, zastoupené JUDr. Janem Sykou, advokátem, se sídlem Školská 12, Praha 1, proti rozhodnutí odvolací kárné komise žalované ze dne 24. 6. 2010, č. j. K 127/2009, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2011, č. j. 3 A 6/2011 - 25,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2011, č. j. 3 A 6/2011 - 25, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Městský soud v Praze napadeným usnesením ze dne 30. 5. 2011, č. j. 3 A 6/2011 - 25, odmítl pro opožděnost žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalované, jímž bylo rozhodnuto o tom, že žalobkyně se jako advokátka dopustila kárného provinění, a za to jí bylo uloženo kárné opatření.

[2] Městský soud v napadeném usnesení vycházel z toho, že napadené rozhodnutí žalované bylo žalobkyni doručeno dne 28. 7. 2010 a žaloba byla podána dne 12. 1. 2011. Městský soud proto odkázal na § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění účinném k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí (dále také jen „s. ř. s."), podle něhož lze správní žalobu podat pouze ve lhůtě do dvou měsíců ode dne, kdy bylo správní rozhodnutí oznámeno žalobci doručením písemného vyhotovení či jiným

zákonem stanoveným způsobem. Dále městský soud odkázal na § 72 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nelze zmeškání této zákonné lhůty prominout. Vzhledem k tomu, že lhůta pro podání žaloby proti správnímu rozhodnutí je dvouměsíční ode dne doručení správního rozhodnutí, městský soud dospěl k závěru, že žaloba byla podána opožděně, a proto žalobu odmítl.

[3] Proti tomuto usnesení městského soudu, doručenému žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) dne 29. 6. 2011, podala tato dne 12. 7. 2011 kasační stížnost, kterou odůvodnila tím, že žalobu nepodala opožděně, neboť vycházela z poučení uvedeného v usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 15. 11. 2010, č. j. 25 C 55/2010 - 8, jímž bylo zastaveno řízení o její žalobě. Tímto usnesením byla poučena o tom, že do jednoho měsíce od nabytí jeho právní moci může podat Městskému soudu v Praze žalobu ve správním soudnictví. Usnesení o zastavení řízení s tímto poučením jí bylo doručeno dne 6. 12. 2010, právní moci toto rozhodnutí nabylo dne 22. 12. 2010 a žalobu podala dne 12. 1. 2011, tedy včas. Z tohoto důvodu stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil k projednání Městskému soudu v Praze.

[4] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatelka ve své žalobě k městskému soudu, která byla podána více než pět měsíců po doručení rozhodnutí žalované, neuvedla žádnou zmínku o svém předchozím postupu. Žaloba neobsahuje ani tvrzení, proč je včasná, ani důkaz nebo nabídku důkazu k takovému tvrzení. Stěžovatelka s informací o předchozím řízení u věcně nepříslušného soudu přichází až v kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že žalobkyně mohla již ve své správní žalobě uvést informace o předchozím řízení u věcně nepříslušného soudu, není možné, aby nyní argumenty o včasnosti podání žaloby uplatňovala až v kasační stížnosti. Z těchto důvodů žalovaná navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl podle § 104 odst. 4 s. ř. s. a v souladu se závěry svého rozsudku ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval přípustnost kasační stížnosti podle soudního řádu správního a dospěl k závěru, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podala včas. Ačkoli stěžovatelka neklasifikovala svou kasační námitku, Nejvyšší správní soud dospěl podle obsahu podání k závěru, že uplatňuje námitku z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud totiž dle své konstantní judikatury vychází z toho, že „*pokud ze znění kasační stížnosti vyplývají důvody seznatelné a podřaditelné pod zákonné kasační důvody, není rozhodující, že stěžovatel své důvody nepodřadí jednotlivým zákonným ustanovením, či tak učiní nepřesně.*“ (rozsudek ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS). Soudní poplatek byl řádně uhrazen 9. 1. 2012 v kolkových známkách. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[6] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k věcnému posouzení kasační stížnosti v rámci stěžovatelkou uplatněných kasačních důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud ze soudních spisů (Městského soudu v Praze sp. zn. 3 A 6/2011 a Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 25 C 55/2010) zjistil, že napadené

rozhodnutí žalované bylo stěžovatelce doručeno dne 28. 7. 2010. Stěžovatelka podala proti němu žalobu u Obvodního soudu pro Prahu 1 dne 27. 9. 2010. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 15. 11. 2010 č. j. 25 C 55/2010 - 8 o zastavení řízení o této žalobě bylo stěžovatelce doručeno dne 6. 12. 2010 a nabylo právní moci dne 22. 12. 2010. Správní žaloba k Městskému soudu v Praze byla stěžovatelkou podána dne 12. 1. 2011.

[8] Podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí (dále jen „o. s. ř.“) v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.

[9] Podle § 4 odst. 1 s. ř. s. rozhodují ve správním soudnictví soudy o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy.

[10] Podle § 11 odst. 1 o. s. ř. se řízení koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Přitom podle § 104b odst. 1 o. s. ř. náleží-li projednávaná věc do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona věci správního soudnictví, soud řízení zastaví. V usnesení o zastavení řízení pak soud v souladu s § 72 odst. 3 s. ř. s. navrhovatele poučí o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení a o tom, že při včasném podání žaloby platí, že byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení.

[11] Stěžovatelka postupovala v souladu s popsaným poučením Obvodního soudu pro Prahu 1, vydaným v souladu s výše citovanou právní úpravou, a podala tedy správní žalobu včas. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že městský soud nebyl o rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 stěžovatelkou nijak informován. Nejvyšší správní soud totiž v případě, že dospěje k závěru, že žaloba nebyla podána opožděně, zruší usnesení krajského či městského soudu, kterým byla žaloba odmítnuta pro opožděnost, i přesto, že žalobce v žalobě či kasační stížnosti nesdělil všechny okolnosti svědčící ve prospěch včasnosti podání jeho žaloby (např. skutečnost, že správní žalobu podal ve lhůtě stanovené mu civilním soudem v usnesení o zastavení řízení).

[12] Nejvyšší správní soud skutečně v žalovanou citovaném rozsudku ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaném pod č. 419/2004 Sb. NSS a dostupném na www.nssoud.cz, dospěl k tomuto závěru: *„Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřihlíží.“* Tyto závěry se však vztahují k obsahu žalobních bodů a kasačních námitek, nikoli k otázce posouzení splnění podmínek řízení či podmínky včasnosti žaloby. Jak již dříve konstatoval Ústavní soud ČR

(ve svém nálezu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. III. ÚS 93/06, dostupném na http://nalus.usoud.cz): *„Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. nemůže být uplatněn již v řízení před soudem, jehož procesní rozhodnutí má být přezkoumáno. Rozhodnutí o odmítnutí návrhu, protože je rozhodnutím procesním, jež nevychází z věcného přezkumu návrhem napadeného rozhodnutí, žádnou vazbu na (věcné) rozhodnutí předchozí nemá, a tím nemůže být – z povahy věci – vystaveno stejné kritice jako předchozí rozhodnutí správního orgánu. Obecný požadavek vyplývající z § 104 odst. 4 s. ř. s., aby kasační důvody sledovaly žalobní body podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., se zde logicky uplatnit nemůže.“* Nejvyšší správní soud v souladu s citovanou judikaturou Ústavního soudu ČR ve své praxi (srov. např. rozsudek ze dne 18. 11. 2010, č. j. 6 Ads 95/2010 - 48, dostupný na www.nssoud.cz) posuzuje opožděnost nebo včasnost podání žaloby i nad rámec tvrzení účastníků podle skutečného stavu. Posuzování splnění podmínek pro podání správní žaloby podle skutečného stavu a nikoli výlučně podle tvrzení účastníků vyplývá z práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jež garantuje právo každého na přístup k soudu ve věci přezkumu rozhodnutí orgánu veřejné správy. Cílem takovéhoto postupu je, aby nedošlo k odmítnutí spravedlnosti (denegatio iustitiae) v otázkách přezkumu rozhodnutí orgánů veřejné správy. Nejvyšší správní soud se však stejně jako žalovaná domnívá, že od stěžovatelky, která je advokátkou, lze očekávat, že bude soud informovat o předchozích fázích řízení, aby bylo patrno, že její žaloba je včasná, a to tím spíše, že je od počátku soudního řízení ve věci zastoupena dalším advokátem.

[13] I přes tuto výhradu však Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žaloba stěžovatelky byla podána včas a v souladu s poučením Obvodního soudu pro Prahu 1, a proto napadené usnesení městského soudu zrušil podle § 110 odst. 1 s. ř. s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.). K tomu však Nejvyšší správní soud poznamenává, že ačkoli byla stěžovatelka ve své kasační stížnosti ve věci úspěšná a Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí zrušil, s přihlédnutím k okolnostem případu by bylo vhodné zvážit použití § 60 odst. 7 s. ř. s. při posuzování, zda stěžovatelce vůči žalované přiznat náhradu nákladů řízení. V posuzovaném případě leží odpovědnost za soudní řízení před Nejvyšším správním soudem v plném rozsahu na stěžovatelce, neboť ta příslušný městský soud řádně neinformovala o všech okolnostech svého podání, ačkoli k tomu má dostatek odborných schopností, a proto odmítavé rozhodnutí městského soudu sama zapříčinila.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. července 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu